

Elsa Peretti patrocina la restauració de les termes romanes d'Empúries

Al fons d'una claveguera s'ha localitzat un morter de marbre d'uns 2.000 anys d'antiguitat

DANIEL BONAVENTURA
L'ESCALA

□ La restauració de les termes romanes d'Empúries, on aquests dies s'estan realitzant noves excavacions arqueològiques, ha experimentat un avenç important gràcies al patrocini de la Fundació Elsa Peretti, la dissenyadora italiana de joies per a la casa Tiffany's, que té la seu al poble de Sant Martí Vell.

La dissenyadora italiana, que viu a cavall entre Londres i Nova York i té l'Empordà com a refugi, s'ha interessat en el fet que l'expansió de Roma tingués un dels seus punts a Empúries.

La contribució d'Elsa Peretti ja va fer possible l'any passat la restauració d'un mosaic i una de les estances de les termes romanes, que ara es poden presentar als visitants de forma molt més entenedora.

El director de la secció empuritàna del Museu d'Arqueologia de Catalunya, Xavier Aquilué, va explicar ahir que Elsa Peretti està interessada també a contribuir en la restauració de les latrines de les termes o banys del jaciment.

La intenció de l'equip director d'Empúries és recuperar l'aspecte original que tenien les latrines empuritànes, que no eren gaire diferents de les que hi havia a les cases de pagès abans que es connectessin al clavegueram i arribessin les ceràmiques Roca, només que les romanes eren col·lectives.

A principis del segle II després de Crist, les antigues latrines de les termes, que els arqueòlegs han posat al descobert aquest darrers dies, van ser inutilitzades i substituïdes per unes de noves, molt més luxoses i amb molta més capacitat.

La restauració finançada per la Fundació Peretti permetrà refer els bancs de fusta amb els forats ro-

tons on els homes i dones s'asseien per fer les seves necessitats en aquestes latrines més noves i luxoses, que van funcionar des de principis del segle II d.C. fins al s. III, moment de l'abandó de la ciutat.

En aquelles latrines hi podien defecar simultàniament entre vint i vint-i-cinc persones: «Era un lloc de trobada on es feia petar la xerrada», explica Xavier Aquilué, i afegeix que això mostra com ha canviat el concepte del pudor: «No calia l'absoluta privacitat que requerim ara».

Les latrines formen part del conjunt de les termes romanes i aprofitaven l'aigua de rebuig de les piscines i sales de bany.

Una trentena de joves procedents d'universitats de diversos països d'Europa participen fins dissabte en el 57 Curs d'Arqueologia d'Empúries, el de més tradició i prestigi de la Mediterrània occidental.

Els joves s'han dividit en quatre grups coordinats pels arqueòlegs Marta Santos, Pere Castanyer, Xavier Amigo i Joaquim Tremoleda.

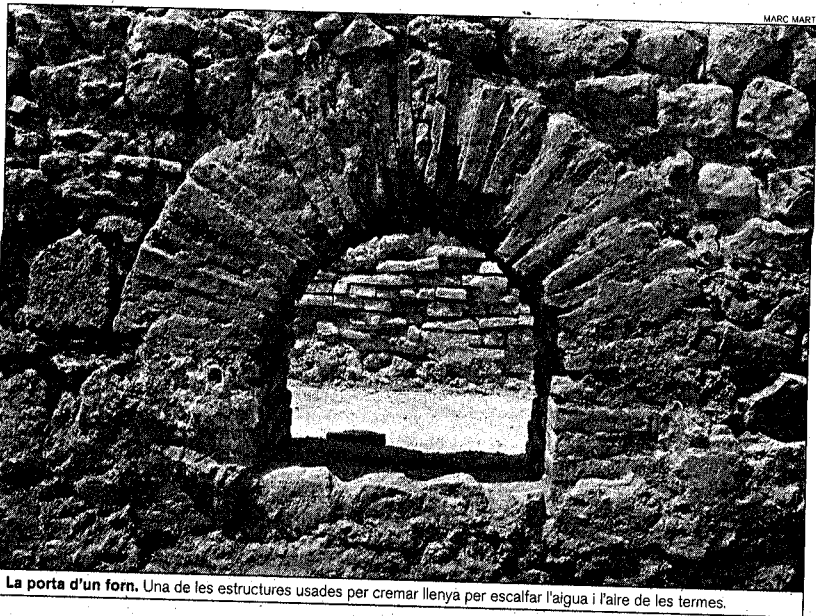
Aquí tenen l'oportunitat històrica de contribuir a desenterrar i estudiar la que, en època imperial, era la tercera ciutat de Catalunya en importància política, després de Tarraco i Barcino. En mida, però, Empúries era la segona, només superada per Tarraco, la capital.

Les excavacions van posar al des-

cobert una important ciutat de serveis, potser d'uns tres mil habitants, però punt d'atracció d'un *hinterland* considerable.

Empúries s'ha excavat només en un 10%. S'ha tret a la llum les termes, el fòrum i l'amfiteatre, que són zones públiques, però encara falta recuperar tots els habitatges, que han de ser nombrosíssims.

La campanya d'aquest any pràcticament culmina l'excavació de les termes, que tenien un edifici per als homes i un altre per a les dones. Al fons d'una claveguera s'han recuperat plats i atuells de ceràmica i també un sòlid morter de marbre, trossejat, però es podrà recompondre.

La porta d'un forn. Una de les estructures usades per cremar l'lenya per escalfar l'aigua i l'aire de les termes.

MARC MARTÍ